

NBO2000 NOOREM ASTE — VI...VII klass: VASTUSED JA HINDAMINE

NN2001. Milline on Eesti liigirikkaim kasvukohatüüp (kooslus), kus ühel ruutmeetril on koos kasvamas leitud kõige rohkem taimeliike? Nimeta vähemalt 2 kõige olulisemat viisi, kuidas seda kasvukohatüüpi kaitsta.

Vastus: 1) puisniidud, 2) karjatamine, iga-aastane niitmine, võsa raiumine (hooldustööd), looduskaitsealased seadused

Hinne: Kasvukohatüübi õige nimetus — puisniit — 2 punkti, õige hooldustöö (kaitsmisviisi) nimetamine á 2 punkti; looduskaitsealaduste mainimine + 1 punkt. **Kokku kuni 7 punkti.**

NN2002. Tõmba loetelus alla esemete nimetused, mis tuleks pärast tarvitamist viia ohtlike jäätmete kogumispunkti?

Autoõli, pesupulber, patareid, paber, päevavalguslamp, vanad kingad, nitrovärv, banaanikoored, ravimid, taimekaitsevahendid

Vastus: Alla tõmmata: autoõli, patareid, päevavalguslamp, nitrovärv, ravimid, taimekaitsevahendid.

Hinne: Iga õige annab á 1 p, kokku 6 punkti.

NN2003. Kõik alljärgnevad linnud on meil looduskaitse all. Millised neist kuuluvad kõige rangemasse kaitsekategooriasse (on kõige ohustatumad)? Tõmba neile joon alla.

Merikotkas, sookurg, rukkirääk, rabapistrik, laululuik, metsis, rabapüü

Vastus: Kõige ohustatumad on merikotkas, rabapistrik, rabapüü

Hinne: Iga õige otsus annab á 2 punkti, kokku 6 punkti.

NN2004. Kirjuta, millised loetletud loomadest elavad rabas, millised põllul? nurmkana, hallõgija, rukkirääk, kapsaliblikas, põdrakärbes, kanarbikuõölane, uruhiir, rästik.

Põld	Raba
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

Vastus: Põld: nurmkana, rukkirääk, kapsaliblikas, uruhiir; raba: hallõgija, põdrakärbes, kanarbikuöölane, rästik.

Hinne: Iga õige otsustus á 1 punkt, kokku 8 punkti.

NN2005. Milline loetletud lindudest elab metsas ja käib toitumas põllul? Hiireviu, kiivitaja, rukkirääk, suur-kirjurähn?

Vastus: Hiireviu

Hinne: Ainuõige hiireviu annab 3 punkti. Mistahes muud variandid punkte ei anna.

NN2006. Nimetage vähemalt kaks põhjust, miks mutt ei saa elada rabas?

Vastus: 1) Rabas on turvas, kus ei ela vihmaussid; 2) põhjavesi kõrge.

Hinne: Mõlema õige põhjuse nimetamine annab kokku 4 punkti.

NN2007. Kes on Eesti suurim näriline ja mille poolest erineb tema eluviis teiste näriliste omast?

Vastus: 1) Kobras 2) ehitab tammisid.

Hinne: Kobras = 2 punkti, veelise eluviisi nimetamine 1 punkt, tammi ehitamine 2 punkti. **Kokku kuni 5 punkti.**

NN2008. Nimeta neli (4) jõeloomade iseärasust, mis takistavad neid vooluga edasi kandumast?

Vastus: Valikust — lame keha (nt karbid), iminapad (nt kaanid), kaevumine (nt mitmed ussid ja surusääse vastsed), raske koda (paljudel molluskitel), uimed ja voolujooneline keha (aktiivselt liikuvatel kaladel) jms.

Hinne: Iga loogiliselt õige vastus annab 1 punkti, kokku **kuni 4 punkti**, rohkem kui nelja iseärasuse märkimine selles vastuses boonuspunkte ei anna.

NN2009. Inimesed on kodumesilasi pidanud üsna kaua. Millist kasu saab inimene kodumesilastest?

- a.
- b.
- c.

d.

e.

f.

Vastus: Eeldatakse, et õpilane suudab loetleda vähemalt nelja (4) kasulikkust kirjeldavat sõna.

Hinne: Iga õige vastus annab 1 punkti, kuid maksimaalselt kokku **5 punkti**.

NN2010. Miks on paljud rabataimed välimuselt sarnased väga kuivas kohas kasvavate taimedega?

Vastus:

Hinne:

NN2011. Võrdle kahe Eesti kiskja - karu ja hundi eluviisi. Millised erinevused on nende eluviisides?

Karu	hunt

Vastus:

Hinne:

NN2012. Millised järgnevas loetelus toodud organismide elupaikadest võib lugeda looduslikeks? Tõmba tehiskeskkonda kuuluvad nimetused maha.

aedlinn, aiamaa, põld, niit, järv, jõgi, soo, salumets, park, kalmistu, heinamaa

Vastus: Maha tuleks tõmmata — aedlinn, aiamaa, põld, park, kalmistu, heinamaa ning maha tõmbamata jätta niit, järv, jõgi, soo, salumets.

Hinne: Laps peab siin langetama 11 otsustust. Iga ÕIGE otsustus annab 1 punkti. Täiesti veatu (ja sodimata) vastuse eest saab õpilane ühe boonuspunkti, **kokku 12 punkti**.

NN2013. Jooni nende taimede nimed alla, kelle viljaks on marjad.

kartul, kaalikas, tomat, maikelluke, kirss, kibuvits, jõhvikas, mustsõstar, kadakas, õunapuu, hall käpp, lodjapuu, varsakabi, põldsinep, aedmaasikas

Vastus: Mari on viljaks järgmistel taimedel — kartul, tomat, maikelluke, jõhvikas, mustsõstar, lodjapuu.

Hinne: Siin on vaja langetada 15 otsustust. Iga ÕIGE otsus annab á 1 punkti. Täiesti veatu (ja sodimata) vastuse eest saab õpilane ühe boonuspunkti, **kokku 16 punkti**.

NN2014. Tõmba loetelus alla püsisoojaste loomade nimed.

vihmauss, vesiämblik, koger, naarits, rohukonn, põldvarblane, nastik, vesipapp, lest, männivaablane, arusialik, viiger, tursk, hahk, meriski, meririst, särg, saarmas, ondatra, lauk, ogalik, punarebane.

Vastus: Püsisoojased loomad antud loetelus on naarits, põldvarblane, vesipapp, viiger, hahk, meriski, saarmas, ondatra, lauk, punarebane.

Hinne: Siin on vaja langetada 22 otsustust. Iga ÕIGE otsus annab á 1 punkti. Täiesti veatu (ja sodimata) vastuse eest saab õpilane ühe boonuspunkti, **kokku 23 punkti**.

QP0005 Soodsates tingimustes võib mullapinna ühel ruutmeetrilt kuni poole meetri sügavusest mullakihist leida ligi poolsada vihmaussi. Kui ussi keskmine kaal oleks 5 grammi, siis kui palju ussiliha oleks 1 ha (ühe hektari) suurusel maalapil? Märgi õige vastus ristiga.

a) 5000 g b) 1 kg c) 25 kg d) 250 kg e) 0,5 T f) 2,5 T

Vastus: Selles ülesandes tuleb õpilasel arvutada. Poolsada = 50 ussi 1 m² kohta. Seega on ühel ruutmeetril 50 × 5 g ussiliha = 250 grammi. 1 ha = 100 m × 100 m = 10000 m². 10000 × 250 grammi = 2.500.000 grammi ehk 2,5 tonni, õige vastusevariant on F. Märkus: Avita 5. kl õpikus lk 111 on analoogne ülesanne toodud faktina, ent arvutusveaga — sealseks vastuseks on 25 kg.

Hinne: Arvutustehte puudumise korral võib oletada, et õpilane on vastuse pakkunud huupi. Õige arvutusloogika annab kuni 3 punkti (õige teisendus,

õige korrutamine, õiged ühikud). Antud andmete põhjal saadav ainuõige vastus F annab 3 punkti, **kokku 6 punkti**.